

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Номинационные ряды в повести Юрия Трифонова
"Дом на набережной"»**

Полторацкий Илья Сергеевич

Научный руководитель –
доцент
Долбик Е. Е.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа включает 68 страниц, 39 источника.

Ключевые слова: номинация, номинативный ряд, первичная и вторичная номинации, перифраз, гетерономинативность, дистантные и сопряжённые номинативные ряды, ономаσιологический анализ, ономаσιологический портрет.

Цель исследования: определение значимости номинативных единиц, обозначающих лицо, при передаче художественного смысла произведения.

Методы исследования: описательный метод, метод контекстуального анализа, элементы количественного подсчёта.

Материал исследования – повесть Юрия Трифонова «Дом на набережной».

Объектом исследования являются номинативные ряды персонажей в повести Юрия Трифонова «Дом на набережной».

Предмет исследования – особенности семантической, структурной и функциональной организации номинаций лица при передаче смысла художественного целого.

Научная новизна определяется тем, что повесть Юрия Трифонова «Дом на набережной» ранее не рассматривалась как объект ономаσιологического исследования. Вопрос о роли номинативных единиц, обозначающих лицо, в создании образного и содержательного смыслов целого художественного текста до сих пор был практически не исследован.

В процессе работы раскрыты базовые понятия теории номинации; рассмотрено понятие «номинация» и даны классификации ее видов; произведена частотная, структурная и семантическая классификации номинации лица; рассмотрены отношения понятий «первичная» и «вторичная» номинации. Доказано, что номинативные единицы, обозначающие лицо, значимы при передаче художественного смысла произведения.

Область возможного практического применения: результаты исследования могут использоваться в преподавании лексикологии, лингвистики текста, синтаксиса современного русского языка, при изучении творчества Юрия Трифонова.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа ўключае 68 старонак, 39 крыніцы.

Ключавыя словы: намінацыя, намінатыўны рад, першасная і другасная намінацыі, перыфраз, гетэранамінатыўнасць, дыстантныя і спалучаныя намінатыўныя рады, анамасіялагічны аналіз, анамасіялагічны партрэт.

Мэта даследавання: вызначэнне знакавасці намінатыўных адзінак, якія абазначаюць асобу, пры перадачы мастацкага сэнсу твора.

Метады даследавання: апісальны метады, метады кантэкстуальнага аналізу, элементы колькаснага падліку.

Матэрыялы даследавання: аповесць Юрыя Трыфанава «Дом на набережной».

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца намінатыўныя рады персанажаў у аповесці Юрыя Трыфанава «Дом на набережной».

Прадмет даследавання – асаблівасці семантычнай, структурнай і функцыянальнай арганізацыі намінацый асобы пры перадачы сэнсу мастацкага цэлага.

Навуковая навізна вызначаецца тым, што аповесць Юрыя Трыфанава «Дом на набережной» раней не разглядалася як аб'ект аманасіялагічнага даследавання. Пытанне аб ролі намінатыўных адзінак, якія абазначаюць асобу, у стварэнні вобразнага і змястоўнага сэнсаў цэлага мастацкага тэксту да гэтага часу было амаль не даследавана.

У працэсе работы раскрыты базавыя паняцці тэорыі намінацыі; разгледжана паняцце «намінацыя» і дадзены класіфікацыі яе відаў; праведзена частотная, структурная і семантычная класіфікацыі намінацый асобы; разгледжаны адносіны паняццяў «першасная» і «другасная» намінацыі. Даказана, што намінатыўныя адзінкі, якія абазначаюць асобу, значныя пры перадачы мастацкага сэнсу твора.

Галіна магчымага практычнага выкарыстання: вынікі даследавання могуць выкарыстоўвацца ў выкладанні лексікалогіі, лінгвістыкі тэксту, сінтаксісу сучаснай рускай мовы, пры вывучэнні творчасці Юрыя Трыфанава.

ABSTRACT

Thesis: 68 pages, 57 sources.

Key words: NOMINATION, NOMINATIVE RANKS, PRIMARY AND SECONDARY NOMINATIONS, PERIPHRAISIS, HETERONORMATIVITY, NOMINATIVE DISTANT AND DUAL RANKS, ONOMASIOLOGICAL ANALYSIS, ONOMASIOLOGICAL PORTRAIT.

The purpose of the research: to define the significance of the nominative units which denote a person while transferring the artistic meaning of the work.

Research methods: descriptive method, method of contextual analysis, quantification elements.

Research material: novel 'The House on the Embankment' by Jury Trifonov.

The object of the research is the nominative series of characters in the novel 'The House on the Embankment' by Jury Trifonov.

The subject of the research is the peculiarities of the semantic, structural, and functional organization of a person's nomination while transferring the meaning of the artistic work.

The scientific novelty is defined by the fact that this novel hasn't been studied as the object of onomasiological research before. The issue about the role of the nominative units denoting a person to create a figurative meaning of the whole artistic work hasn't practically been studied yet.

In the course of work the basic concepts of the theory of nomination have been revealed, the notion 'nomination' has been studied, the classifications of its types have been given; the author also gives frequency, structural and semantic classifications of personal nomination, considers the relations of such notions as 'primary' and 'secondary' nominations. It has been proved that nominative units denoting a person play a significant role while expressing the artistic meaning of a literary work.

This research can be used in such areas as linguistics, literary criticism, classes in literature.